

Factsheet

Inleiding

Deze factsheet presenteert de actuele feiten en cijfers rondom de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. De geselecteerde data bieden inzicht in de problematiek en de achterliggende oorzaken van onveiligheid in gezinnen. Daarnaast is er specifiek aandacht voor bredere ontwikkelingen binnen de jeugdhulp. Juist omdat de jeugdhulp vaak de eerste schakel is, beïnvloedt de druk op deze sector direct het vermogen om tijdig passende ondersteuning te bieden.

Reflecties

Wat zien we:

- een sector onder druk. Zo is het ziekteverzuim bij diverse ketenpartners hoog.
- veel cijfers over de afzonderlijke ketenpartners, geen cijfers waarbij naar hen in onderlinge samenhang wordt gekeken,
- toename in doorlooptijd in jeugdhulp en bij jeugdbescherming, wisselende trends in gebruik & meldingen bij Veilig Thuis,
- prevalentie van huiselijk geweld en kindermishandeling loopt achter op meldingscijfers,
- scheiding als belangrijke risicofactor voor beroep op voorzieningen,
- geen landelijke cijfers genoemd over factoren die bijdragen tot jeugdbescherming / jeugdzorg. Nb die nog wel gebruiken i.v.m. discussie over diverse oorzaken ?

Wat valt op

- we hebben nog maar topje van de ijsberg in beeld,
- langere doorlooptijd kan duiden op toename complexiteit en inzicht dat voor sommige gezinnen langdurige betrokkenheid is gewenst,
- gebrek aan in onderlinge samenhang kijken maakt bepaalde trends lastig verklaarbaar. Zoals meer meldingen bij Veilig Thuis, stabilisatie jeugdzorg gebruik en minder inzet jeugdbescherming.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

- Jaarlijks worden naar schatting 119.000 kinderen mishandeld¹.
- In de 'prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag' worden respondenten van 16 jaar en ouder bevraagd op onveiligheid in de huiselijke kring. Uit de editie van 2024 blijkt:
 - 9 procent slachtoffer van een of meerdere vormen van huiselijk geweld. Naar de gehele bevolking gerekend, zou dit neerkomen op 1,3 miljoen mensen.

¹ Nationale prevalentiestudie mishandeling van kinderen en jeugdigen, 2017

- 7 procent structureel slachtoffer van huiselijk geweld.
- 6 procent slachtoffer van psychisch geweld
- 1 procent slachtoffer van dwingende controle
- 4 procent slachtoffer van fysiek geweld in huiselijke kring, waarvan 9 procent aangaf dat dit geweld structureel plaatsvond
- 1 procent slachtoffer van seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen de huiselijke kring
- 24 procent van de 16- tot 18-jarigen slachtoffer van huiselijk geweld. Bij 18- tot 24-jarigen 19 procent. Van de 65-plussers was 2 procent slachtoffer.
- 16 procent in de kinderjaren (tot 12-jarige leeftijd) slachtoffer te zijn geweest van fysiek geweld in huiselijke kring. Ongeveer 6 procent was in hun kinderjaren slachtoffer van respectievelijk offline seksuele intimidatie en van fysiek seksueel geweld.
- Dat slachtofferschap in de kinderjaren samenhangt met recente slachtofferschap. Zo had 41 procent van de slachtoffers van fysiek geweld in huiselijke kring voor hun twaalfde levensjaar ook te maken met deze vorm van geweld.
- Als gevolg van het geweld, ongeveer 64 procent van de slachtoffers van psychisch geweld problemen te hebben ondervonden. Van de slachtoffers van fysiek geweld in huiselijke kring geeft 49 procent aan daarvan problemen te hebben ondervonden.
- Bijna 25% van de leerlingen in het voortgezet onderwijs en 27% in het primair onderwijs heeft ooit te maken hebben gehad met kindermishandeling.²
- De indirecte kosten van kindermishandeling worden geraamd op 11 miljard euro per jaar.³ en van huiselijk geweld op 6,8 miljard euro per jaar.⁴

Jeugdzorg

- Bijna 14% van de Nederlandse kinderen ontvangt jeugdhulp – een stijging van 1 op 27 (twintig jaar geleden) naar 1 op 7 nu.⁵

Uit de meest recente Stand van de Jeugdzorg⁶ blijkt:

² Het Scholierenonderzoek Kindermishandeling, 2016

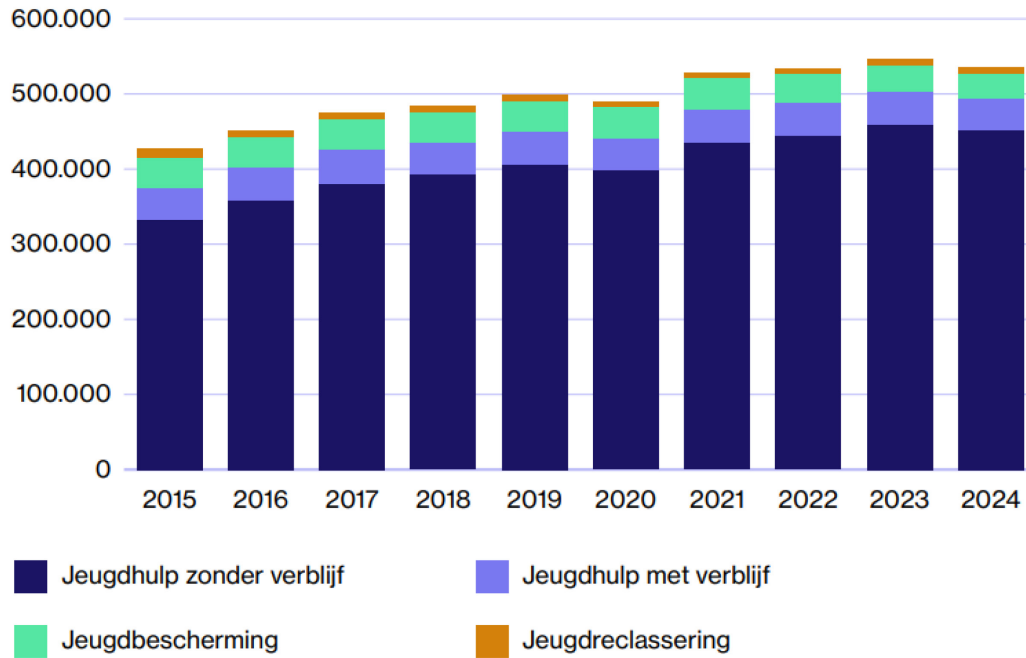
³ Kindermishandeling: economische gevolgen op lange termijn, Trimbos Instituut, 2016

⁴ European Institute for Gender Equality (EIGE)

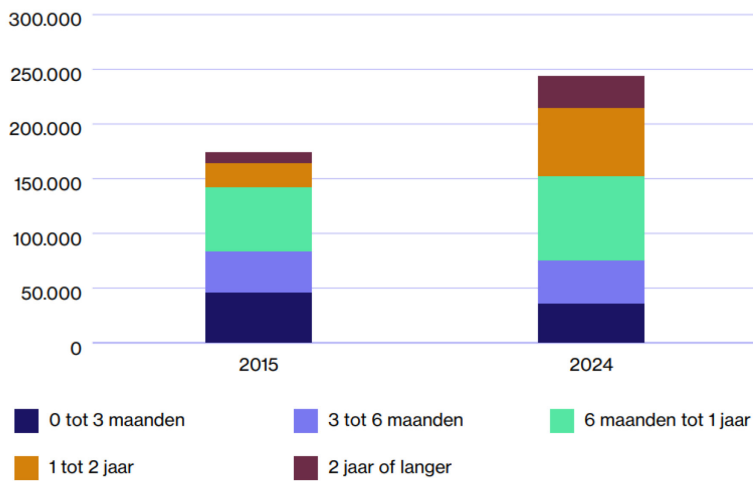
⁵ Jeugdhulp 2024, CBS

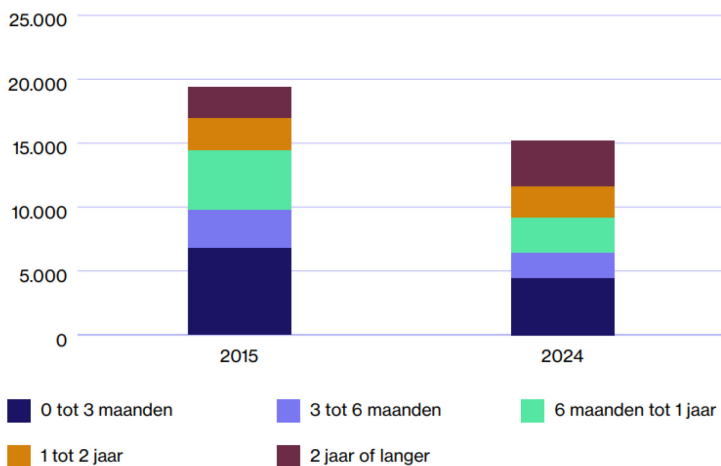
⁶ Stand van de Jeugdzorg, 2025, Jeugdautoriteit

- Vanaf 2022 is het gebruik van de jeugdzorg gestagneerd.

- Bij jongens van 8–12 jaar is het jeugdzorggebruik 22%, bij meisjes ouder dan 12 één op de zes.
- Kinderen van gescheiden ouders doen 1,5–2× vaker een beroep op jeugdhulp.
- De gemiddelde duur van trajecten is sinds 2015 met 35% toegenomen.

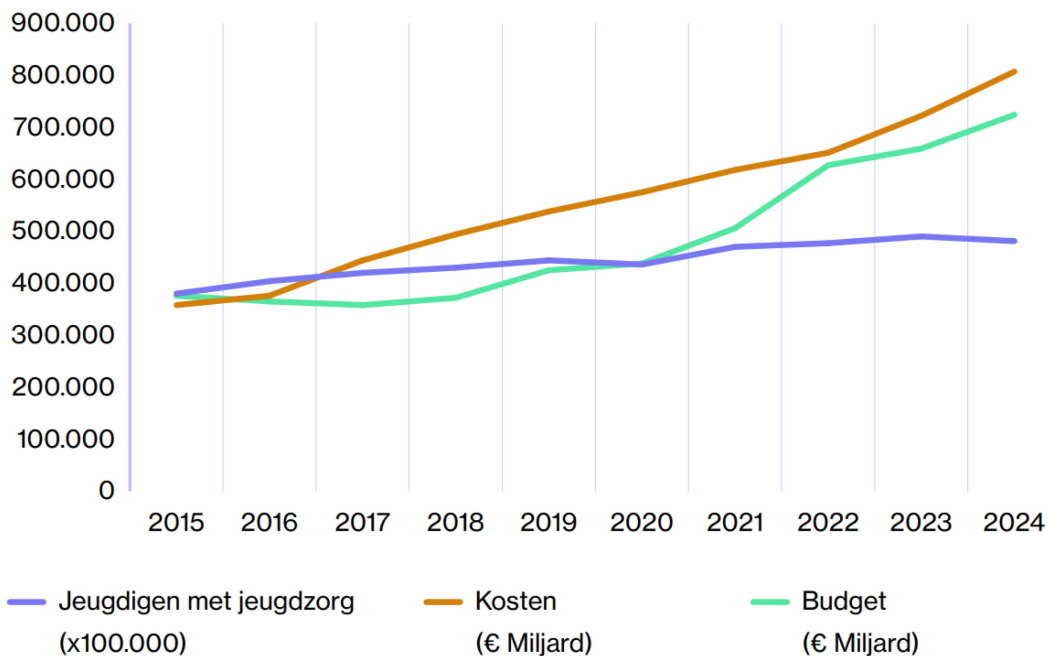

Jeugdhulp met verblijf uit Jeugdautoriteit, Stand van de Jeugdzorg, 2025

- 77% van de kinderen met een OTS hebben ook jeugdhulp, bij voogdij heeft 91% van de kinderen ook jeugdhulp.

Kosten jeugdzorg

- De jaarlijkse uitgaven aan jeugdzorg is in 2024 verdubbeld t.o.v. 2015.

Kosten Jeugdzorg, Jeugdautoriteit, Stand van de Jeugdzorg, 2025

Kinderbeschermingsmaatregelen

Omvang en duur

- Van alle jongeren van 0 tot 18 jaar ontvangt 0,8% jeugdbescherming.
- Het aantal kinderen met een OTS is sinds 2021 gedaald met bijna 20% (bron: CBS)

Betreeft:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal kinderen onder toezicht (1)	29.960	29.160	29.525	30.570	30.850	30.930	28.780	26.240	24.945

- Het aantal machtigingen uithuisplaatsingen nam af van 9980 in 2022, naar 9440 in 2023 en 8975 in 2024 (bron: CBS)
- Ook het aantal voogdijzaken nam af van 9085 in 2022, naar 8520 in 2023 en 7920 in 2024 (bron: CBS).
- Sinds 2019 daalde het aantal maatregelen met 16,9%, maar de gemiddelde duur nam met ruim 16% toe (bron: CBS).

Leeftijd en omstandigheden

- Uithuisplaatsing treft vooral oudere jeugdigen (16–17 jaar).
- 60–80% van de zaken betreft complexe scheidingen⁷;
- In 28 procent van de gevallen was bij een kindbeschermingsmaatregel iemand uit het huishouden als verdachte van een misdrijf aangemerkt, tegenover 5 procent bij alle jongeren in Nederland.⁸
- Armoede is een belangrijke risicofactor voor een kindbeschermingsmaatregel: In 42% is sprake van armoede, tegenover 14% van de Nederlandse bevolking.⁹

Organisaties en uitvoering

Personeel en continuïteit

- Personeelsverloop bij Jeugdzorg is 14,1% en daarmee hoger dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn (10,7%). Het ziekteverzuim van 7% is net iets langer dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn, maar hoger dan het landelijke gemiddelde.¹⁰
- Bij Gecertificeerde instellingen is het verloop 15% en het ziekteverzuim 7%.¹¹

⁷ Jeugdzorg Nederland, 2021

⁸ CBS

⁹ Verwey-Jonker Instituut, 2022

¹⁰ AZW Statline

¹¹ Monitor op de GI's door JenV, 2024.

- Op 1 april 2025 stonden in totaal 1.358 jeugdigen (4,3% van alle jeugdigen met een maatregel) op een wacht- of doorstroomlijst bij een gecertificeerde instelling. 31% geeft aan ooit een periode te hebben gehad zonder vaste jeugdzorgwerker.¹²

Financiën en werkdruk

- 21% van de jeugdzorgaanbieders maakt verlies. Alleen aanbieders met een omzet van minder dan 2 miljoen, haalden een marge van boven de 3 procent.¹³
- 47% van jeugdzorgprofessionals ervaart de werkdruk als te hoog of veel te hoog.¹⁴
- Administratieve lasten nemen 37% van de werktijd van sociaal werkers in beslag, 30% overweegt hierdoor vertrek.¹⁵

Veilig Thuis

- Zowel het aantal meldingen, als adviezen zijn de afgelopen jaren gestegen. In 2024 waren t.o.v. 2021 bijna 10% meer meldingen en bijna 15% meer adviezen.
- Minder dan 33% van de meldingen bij Veilig Thuis zijn 1e meldingen. De rest is een hermelding of een vervolgmelding.

Betreft:	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal ontvangen meldingen (1)	131.800	127.410	119.375	123.010	127.390	129.220
Totaal aantal gestarte adviezen	107.690	122.045	134.170	134.100	143.255	153.910
Aantal meldingen van kindermishandeling	55.590	62.795	61.495	62.460	65.750	66.400

(1) Het betreft het totaal aan meldingen van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De cijfers voor 2024 zijn voorlopige cijfers.

¹² IGJ, 'Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt, 2025'

¹³ Stand van de Jeugdzorg, 2025, Jeugdautoriteit

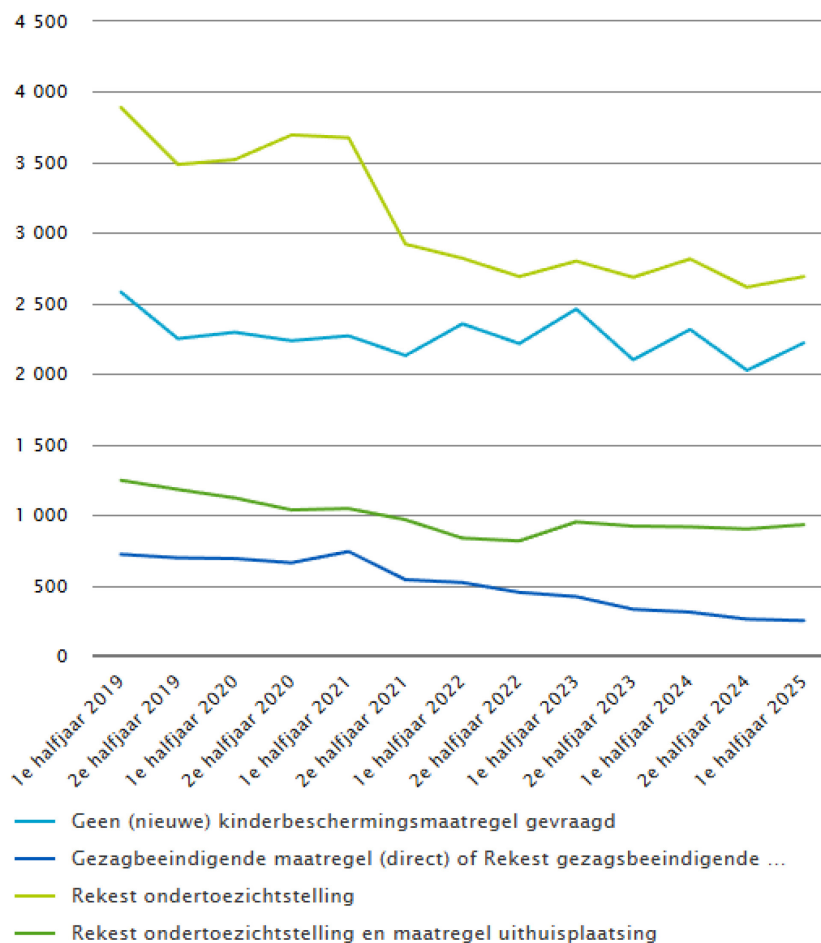
¹⁴ AZW-onderzoeksprogramma

¹⁵ Movisie, 'de stand van administratie- en regeldruk in het sociaal werk. Alle ballen in de lucht houden', 2022.

Raad voor de Kinderbescherming

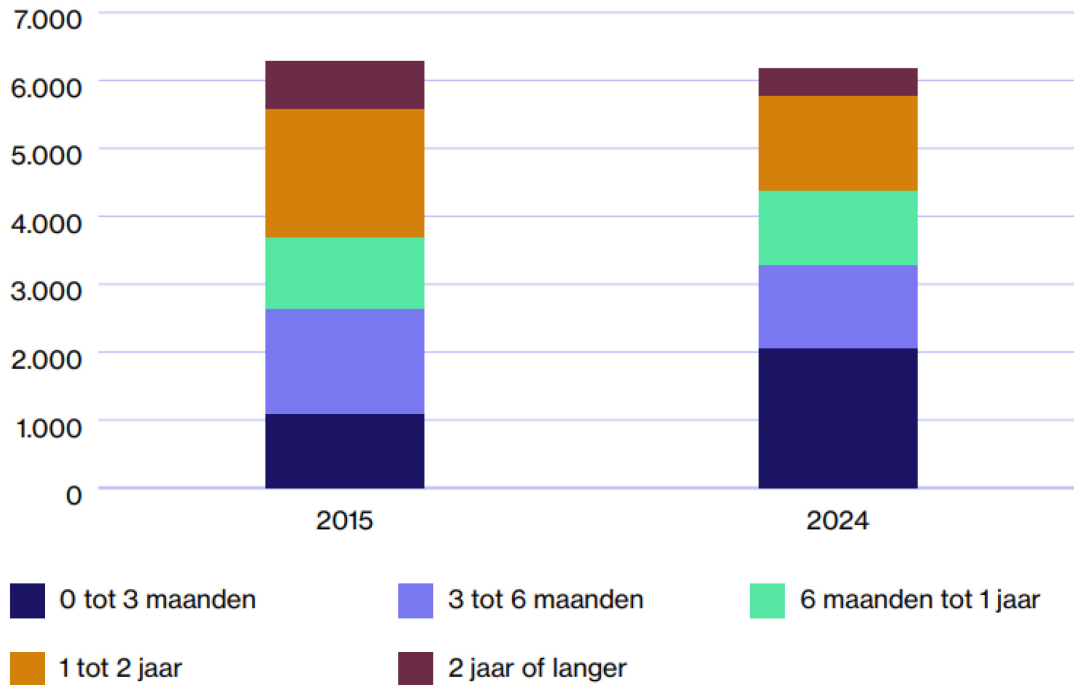
- Het aantal ondertoezichtstellingen laat een dalende trend zien. Het eerste halfjaar van 2025 is daarbij 33% lager dan het eerste halfjaar van 2019.
- Het aantal gezagbeëindigende maatregelen is sterk gedaald: Van 720 in het eerste halfjaar van 2019, naar 250 in het eerste halfjaar van 2025.
- Het aantal uithuisplaatsingen is sinds 2021 stabiel.
- Het aantal verzoeken tot onderzoek dat niet leidt tot een kindbeschermingsmaatregel, is sinds eind 2019 stabiel.

Aantal afgeronde onderzoeken RvdK naar besluit, ontwikkeling

Jeugdreclassering

- Het aantal trajecten daalde met 37% tussen 2015 en 2024, maar stabiliseert na 2022.

Duur Jeugdreclassering, Jeugdautoriteit, Stand van de Jeugdzorg, 2025

Na melding Veilig Thuis

- In 64% van de gezinnen speelt een jaar na melding bij Veilig Thuis nog veel of ernstige kindermishandeling en/of partnergeweld.¹⁶
- Ongeveer de helft van de volwassenen heeft in zijn of haar jeugd zelf huiselijk geweld meegemaakt en één op de vier heeft vier of meer verschillende jeugdtrauma's (ACE's) meegemaakt.¹⁷

¹⁶ Huiselijk geweld, een complex en hardnekkig probleem, Verwey-Jonker Instituut, 2023

¹⁷ Huiselijk geweld, een complex en hardnekkig probleem, Verwey-Jonker Instituut, 2023